

Nr 218.

Ankom till riksdagens kansli den 15 juni 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1945/46 till Statens sinnessjukhus: Avlöningar m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 115 och 129) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag beräkna till Statens sinnessjukhus: Avlöningar 26 475 000 kronor och till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar 375 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 241, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 16 mars 1945, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade personalförteckningar och avlöningsstater för statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka att tillämpas, personalförteckningarna från och med den 1 juli 1945, avlöningsstaten för statens sinnessjukhus under budgetåret 1945/46 samt avlöningsstaten för statens anstalt för fallandesjuka tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att från och med den 1 januari 1946 komplettera personalförteckningen för statens sinnessjukhus med vissa extra ordinarie befattningar i högre lönegrad än 20, dels ock för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag anvisa till Statens sinnessjukhus: Avlöningar 26 600 000 kronor och till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar 378 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nils Elowsson m. fl.* (I: 369) och den andra inom andra kammaren av herr *C. P. Olsson i Mellerud m. fl.* (II: 570),

dels en inom första kammaren av herr *E. Berling* väckt motion (I: 370),

dels en inom andra kammaren av herrar *E. Osterman* och *M. Ståhl* väckt motion (II: 569),

dels ock en inom andra kammaren av herr *E. Jansson* i Örebro väckt motion (II: 571).

För de yrkanden, som framställts i nämnda motioner, lämnar utskottet redogörelse här nedan.

Revision av tjänsteförteckningen och därmed sammanhängande spörsmål.

Tjänsteförteckningssakkunniga för statens sinnessjukhus hava den 18 januari 1943 avgivit betänkande angående översyn av tjänsteförteckningen för allmänna civilförvaltningen, i vad densamma avser statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka.

Betänkandet berör såväl läkar- och sjukvårdspersonalen som kontors- och ekonomipersonalen vid statens sinnessjukhus ävensom motsvarande grupper vid statens anstalt för fallandesjuka. Beträffande läkarna begränsa sig de sakkunniga till att föreslå vissa ändrade tjänstebenämningar, medan beträffande övrig personal framläggas förslag till ändringar avseende såväl olika befattningars löneställning som dessas tjänstebenämning. I samband härmed ha de sakkunniga även ingått på prövning av frågan, i vad mån vissa slag av befattningar, som för närvarande endast finnas inrättade såsom icke-ordinarie, böra förändras till ordinarie och därmed komma att uppföras å tjänsteförteckningen. Härjämte ha i viss utsträckning organisatoriska spörsmål upptagits till behandling, främst berörande vissa grupper av sjukvårdspersonalen.

Vid de sakkunnigas förslag hava fogats yttranden av representanter för följande personalsammanslutningar, nämligen föreningen tjänstemän vid statens sjukhusförvaltning, maskinbefälsföreningen vid statens sjukhus, statens sjukhuspersonals förbund, svensk sjuksköterskeförening och svenska sinnessjukhusens förmansförening. Vidare hava efter remiss yttranden avgivits av medicinalstyrelsen efter hörande av vederbörande sjukhusdirektioner, allmänna lönenämnden, statskontoret och Sveriges sinnessjukhus arbetsledareförbund. Härjämte hava svenska ekonomiföreståndarinnors förening och svenska sinnessjukhusens förmansförening inkommit med skrifter i ämnet.

De sakkunniga föreslå till en början, att nuvarande klassbeteckningar avskaffas över hela linjen, alltså icke blott för läkare och sjukvårdspersonal utan även för kontors- och ekonomipersonal. Vidare föreslå de sakkunniga, att förste läkare i A 28 utbytes mot avdelningsläkare i samma lönegrad samt att andre läkare i A 26 likaledes utbytes mot avdelningsläkare i oförändrad lönegrad.

Medicinalstyrelsen är tveksam mot förslaget i vad det gäller de underordnade läkarna. Styrelsen anför sålunda följande:

Vad angår den föreslagna benämningen av de underordnade läkarna, avdelningsläkare, kan styrelsen icke dela de sakkunnigas uppfattning, utan finner styrelsen 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas förslag, förste läkare och läkare, avgjort vara att föredraga. Begreppet avdelning hänför sig i första hand till den minsta enheten av ett sjukhus, för vilken särskild läkare icke finnes anställd. De sakkunnigas förslag skulle ock föra till det enligt medicinalstyrelsens förmenande icke tillfredsställande förhållandet, att vid de sex minsta sinnessjukhusen, där endast två läkare finnas anställda, skulle finnas en överläkare och en avdelningsläkare, åt vilken senare icke kommer att bliva anförtrodd några särskilda funktioner vid viss avdelning, enär han har att för hela sjukhuset fullgöra allt det arbete, som åvilar den underordnade läkaren.

Departementschefen har för egen del i berörda tjänstebenämningssfrågor anfört följande.

Förslaget om borttagande av nuvarande klassbeteckning för vissa befattningar vid sinnessjukhusen och anstalten för fallandesjuka utgör närmast en tillämpning på ifrågavarande område av de allmänna principer rörande tjänstebenämningarnas utformning inom civilförvaltningen i övrigt, som förordats av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga. Med hänsyn härtill och då åtgärden synes mig utan olägenhet kunna genomföras, tillstyrker jag densamma. En följd av klassbeteckningarnas avskaffande blir givetvis, att i fullmakt eller konstitutorial måste angivas icke blott den tjänst, utnämningen avser, utan även tjänstens lönegrad.

Det av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga framlagda förslaget om evalvering av, bland andra, överläkarna vid statens sinnessjukhus och anstalten för fallandesjuka tillkommande bostadsförmån till högre kontant lön är för närvarande föremål för prövning inom finansdepartementet. Enligt vad jag inhämtat räknar chefen för nämnda departement icke med att framlägga förslag i ämnet för årets riksdag. Vid sådant förhållande torde beträffande överläkarna vid ifrågavarande sjukhus icke böra vidtagas annan ändring än den som föranledes av klassbeteckningens avskaffande. Tjänsteförteckningen skulle i enlighet härmed komma att upptaga befattningar som överläkare i lönegraderna A 27, A 28 och A 29.

Beträffande de underordnade läkarna innebär nu ifrågavarande sakkunnigförslag, att benämningarna förste och andre läkare (i lönegrad A 28 och A 26) skulle utbytas mot benämningen avdelningsläkare i samma lönegrader. Med hänsyn till den kritik, som av medicinalstyrelsen framförts mot denna benämning, anser jag mig icke böra förorda förslaget i denna del. De av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga föreslagna benämningarna förste läkare respektive läkare synas mig icke heller fullt tillfredsställande. Då vid remissbehandlingen ej heller från andra håll framkommit något förslag, som synes mig vara att föredraga framför de nuvarande benämningarna, anser jag lämpligast, att tjänsteförteckningen i denna del tills vidare bibehålles oförändrad.

I fråga om uppsyningspersonalen innebär det föreliggande sakkunnigförslaget, att befattningarna såsom uppsyningsman av 1:a och 2:a klass (i lönegraderna A 14 och A 10) skulle benämnas förste uppsyningsman respektive uppsyningsman samt att befattningarna såsom förstånderska av 1:a och 2:a klass (i lönegraderna A 12 och A 7) skulle benämnas föreståndarinna respektive biträdande föreståndarinna. Dessa benämningar ha, som nämnts, godtagits av medicinalstyrelsen och allmänna lönenämnden, medan vederbörande personalförening förordat, att samtliga ifrågavarande befattningar skulle benämnas uppsyningsman respektive föreståndarinna och endast skiljas åt genom lönegradsplaceringen. Härutöver har personalföreningen uttalat önskemål om att frågan om införande av gemensam tjänstebenämning för all uppsyningspersonal gjordes till föremål för utredning.

Den mot sakkunnigförslaget i förevarande del framförda kritiken synes mig icke helt sakna fog. Även enligt min uppfattning bör största möjliga förenkling av titulaturen eftersträvas. Så länge manlig och kvinnlig uppsyningspersonal äro placerade i skilda lönegrader, torde emellertid en gemensam benämning för samtliga hithörande befattningar knappast böra ifrågakomma med hänsyn till de olägenheter i förvaltningshänseende, som därav skulle bli följden. Ej heller är jag i betraktande av den praxis, som utbildat sig och godtagits för större delen av civilförvaltningen i övrigt, beredd att nu förorda gemensamma benämningar beträffande de manliga och kvinnliga befattningshavargrupperna var för sig i enlighet med vad personal-

föreningen hemställt. Däremot anser jag den från personalkåren framförda kritiken mot beteckningen biträdande föreståndarinna vara av den art, att en jämkning av förslaget härutinnan bör ske, förslagsvis på så sätt att prefixet »biträdande» bortfaller. Min ståndpunkt till föreliggande sakkunnigförslag skulle alltså innebära, att befattningarna i fråga skulle benämnas förste uppsyningsman och uppsyningsman respektive första föreståndarinna och föreståndarinna.

Vad slutligen angår den av vederbörande personalsammanslutning väckta frågan om ändrad benämning för den manliga och kvinnliga skötarpersonalen synes mig detta spörsmål lämpligen böra upptagas till prövning i samband med pågående utredningar om sjukvårdspersonalens utbildnings- och anställningsförhållanden. Jag lämnar alltså detta spörsmål åsido i förevarande sammanhang.

Kontorspersonalen. Vid sinnessjukhusen och anstalten för fallandesjuka finnas följande tjänster tillhörande kontorspersonalen.

Antal.	Befattning.	Lönegrad.
4	Syssloman av 1:a klass	A 24
11	Syssloman av 2:a klass	A 22
10	Syssloman av 3:e klass	A 21
17	Bokhållare	A 15
25	Kassör	A 11
15	Kameralbiträde	A 8
16	Kanslibitråde	A 7
7	Kontorsbiträde	A 4

Av dessa tjänster finnas vid statens anstalt för fallandesjuka allenast syssloman av 3:e klass, kassör och kontorsbiträde.

De sakkunniga föreslå bland annat, att vid de sinnessjukhus, där behov föreligger av en kvalificerad befattningshavare såsom intendentens ställföreträdare och närmaste man, inrättas en befattning som assistent. En sådan förändring skulle medföra ett avskaffande för sinnessjukhusens vidkommande av tjänstetiteln bokhållare.

Vissa sjukhus — bland dem S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg — hava de sakkunniga icke ansett vara av den storlek, att ett inrättande av assistenttjänster där med angiven motivering kunde anses påkallad. S:t Jörgens sjukhus hade för närvarande både bokhållar- och kassörstjänst. Enligt de sakkunnigas mening kunde tillräckliga skäl icke anses föreligga att för detta sjukhus vidkommande bibehålla två kontorstjänster i så kvalificerad löneställning. De sakkunniga förordade därför, att detta sjukhus — med bibehållande av befattningen som kassör — i stället för den nuvarande bokhållartjänsten tilldelades en kontoristtjänst i lönegraden A 9.

Beträffande S:t Jörgens sjukhus föreslå de sakkunniga vidare att kanslibiträdestjänsten utbytes mot en kontorsbiträdestjänst.

I fråga om de sakkunnigas förslag beträffande kontorspersonalen har *departementschefen* anfört följande.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, innebär det föreliggande tjänsterevisionsförslaget, såvitt angår sysslomansbefattningarna, en icke oväsentlig löneförbättring, i det att hithörande befattningar vid de större och medelstora sinnessjukhusen uppflyttats två lönegrader, samtidigt som en jämkning uppåt förordats beträffande vissa tjänsters placering i lönegrupp. Den motivering, som lämnats för förslaget i denna del, synes emellertid bärande. Förslaget har praktiskt taget enhälligt tillstyrkts av de hörda myndigheterna, om ock med viss tveksamhet från statskontorets sida. Även för egen del finner jag sysslomännens åligganden och ansvar vara av den natur, att den föreslagna löneställningen är befogad. Mot den föreslagna ändringen av sysslomanstjänsternas benämning har jag heller intet att erinra. Jag förordar alltså, att sysslomännen under benämning av sjukhusintendenter placeras vid de större sinnessjukhusen, 8 till antalet, i lönegrad A 26, vid de medelstora sjukhusen, 9 till antalet, i lönegrad A 24, samt vid de mindre sjukhusen, inklusive anstalten för fallandesjuka 8 till antalet, i lönegrad A 21. Såsom en konsekvens härav och av befattningarnas vikt för sjukhusens ekonomiska förvaltning torde även böra följa, att samtliga hithörande befattningar hädanefter skola tillsättas av Kungl. Maj:t.

De sakkunniga hava i detta sammanhang ifrågasatt, huruvida icke vissa sysslomän, som alltjämt tillhörde före år 1923 gällande lönestat, borde beredas tillfälle att övergå på nu gällande avlöningsreglemente. Enligt vad medicinalstyrelsen upplyst berör denna fråga numera endast två sysslomän, av vilka den ene uppnår pensionåldern år 1951 och den andre år 1953. Själv finner jag knappast tillräckliga skäl föreligga att förordna en dylik anordning.

Gentemot assistentbefattningarnas placering (A 17 och A 15) har vederbörande personalorganisation framhållit, att en differentiering i lönehänseende av dessa tjänster icke vore motiverad ur arbetssynpunkt samt att densamma vore ägnad att medföra olägenheter med avseende å förvaltningens stabilitet genom alltför täta personombyten å tjänsterna. I stället borde enligt personalorganisationens mening en motsvarande differentiering ske av kontoristbefattningarna, vilka av de sakkunniga genomgående placerats i lönegrad A 9. Medicinalstyrelsen har emellertid i likhet med flertalet sjukhusdirektioner funnit den föreslagna differentieringen av assistenttjänsterna motiverad såväl med hänsyn till arbetsuppgifterna som ur rekryteringsynpunkt, medan motsvarande skäl icke ansetts föreligga beträffande de relativt underordnade kontoristbefattningarna. Även lönenämnden har biträtt de sakkunnigas förslag härutinnan. För egen del finner jag övervägande skäl tala för de sakkunnigas ståndpunkt. Jag förordar alltså, att av assistentbefattningarna 8 placeras i lönegrad A 17 och 9 i lönegrad A 15.

Vad härefter angår kassörstjänsterna ha de sakkunniga betonat, att dessa ur olika synpunkter förete väsentliga skiljaktigheter vid jämförelse med kassörstjänsterna inom civilförvaltningen i allmänhet samt att sinnessjukhusens kassörer äro hänvisade till att på egen hand lösa en mångfald uppgifter, däribland åtskilliga lönespörsmål av tämligen komplicerad natur. De sakkunniga ha med hänsyn härtill funnit en höjning av deras nuvarande löneställning (A 11) befogad men därvid icke ansett sig böra förordna en högre generell uppflyttning än till A 12. En differentiering av hithörande befattningar har icke heller synts de sakkunniga tillräckligt motiverad. Medicinalstyrelsen och flertalet sjukhusdirektioner ha hävdadt, att kassörstjänsterna i betraktande av de krävande göromål och den förtroendeställning, som vore förenade med desamma, borde placeras i lönegrad A 14, medan lönenämnden följt de sakkunnigas förslag. Statskontoret däremot har — liksom beträffande

det stora flertalet övriga tjänster inom sinnessjukvården — funnit tillräckliga skäl för uppflyttning överhuvudtaget icke föreligga. Det råder sålunda delade meningar bland myndigheterna om dessa tjänsters rätta lönegradsplacering.

Jag delar såtillvida de sakkunnigas och lönenämndens uppfattning, att en höjning av ifrågavarande befattningars löneställning är sakligt motiverad och att man därvid generellt sett icke torde kunna sträcka sig längre än till 12 lönegraden. Å andra sidan har jag icke kunnat undgå att finna denna placering mindre tillfredsställande vid de större sjukhusen, där tungan av det med tjänsten förenade arbetet och ansvaret framträder med särskild styrka. Detta förhållande har tidigare tagit sig uttryck bland annat däri, att kassörerna tillkommande felräkningspengar bestämts till olika belopp, varierande mellan 300—180 kronor, alltefter sjukhusens storlek. Ifrågavarande förmån är emellertid numera stadd på avskrivning, i det att beslut fattats om felräkningspengarnas successiva avveckling under loppet av tre år, räknat från och med den 1 juli 1943. Härigenom komma flertalet kassörer att få vidkännas en inkomstminskning, som särskilt vad de större sjukhusen beträffar icke uppväges av den föreslagna placeringen i 12 lönegraden. Tanken på en differentiering i lönehänseende av kassörstjänsterna ligger därför nära till hands och har även framförts av lönenämnden i dess utlåtande i frågan om felräkningspengarnas avskaffande. Härtill kommer, att genom en dylik differentiering en del kvinnliga befattningshavare, som väl fylla kraven på en god kassör men av olika anledningar icke lämpa sig för befordran till sjukhusintendent eller dennes ställföreträdare, skulle kunna beredas en slut-tjänst, som bättre överensstämde med vederbörandes skicklighet och förtjänst än vad en löneställning i 12 lönegraden skulle möjliggöra. Jag vill därför förorda, att kassörsbefattningarna vid de åtta större sjukhusen placeras högre än vid övriga sjukhus, förslagsvis i lönegrad A 14, samt att återstående befattningar enligt de sakkunnigas förslag placeras i lönegrad A 12.

De sakkunnigas förslag rörande förändring av nuvarande kameraltjänst-tjänster (A 8) till kontoristbefattningar i lönegrad A 9 tillstyrker jag. Dessamma gäller de sakkunnigas förslag vad angår kansli- och kontorsbiträdena å överläkareexpeditionerna. I anslutning härtill och till vad medicinalstyrelsen anfört torde antalet ordinarie kanslibiträden bära minskas med 2 till 14 samt antalet ordinarie kontorsbiträden ökas med 4 till 11, därav en med placering vid anstalten för fallandesjuka.

Vad slutligen angår frågan om inrättande av ordinarie skrivbiträdesbefattningar, avsedda i första hand för sinnessjukhusens kontor, vill jag erinra om att den undersökning rörande kontorsarbetets organisation vid sinnessjukhusen, som tidigare påbörjats inom medicinalstyrelsen, numera överflyttats på statens sjukhusutredning. I avvaktan på slutförandet av denna undersökning torde med ställningstagandet till förevarande spörsmål bära anstå. Medicinalstyrelsen har hävdat, att under alla förhållanden en ordinarie skrivbiträdestjänst erfordrades vid varje sinnessjukhus för att underlätta läkarnas psykoteraeutiska arbete. Jag vill icke bestrida, att behov kan föreligga av ökad skrivbiträdes hjälp åt läkarna. Men jag vill förutskicka, att därest särskilda rättspsykiatriska undersökningsstationer för icke häktade anordnas i enlighet med vad som förordas i det följande, en icke oväsentlig avlastning av sjukvårdsläkarnas nuvarande expeditjonsarbete kan beräknas inträda. Jag anser mig därför icke heller kunna för närvarande biträda styrelsens förslag på denna punkt. Däremot synes intet vara att erinra emot att befattningshavare, som tjänstgjort en längre tid vid sinnessjukhusen, beredes anställning som extra ordinarie tjänstemän efter hand som säkrare hållpunkter vinnas för bedömande av kontors- och skriv-

arbetets definitiva omfattning. Det torde ankomma på medicinalstyrelsen att senare göra den framställning i ämnet som kan bli erforderlig.

Ekonomipersonalen. De sakkunniga ha i sitt betänkande med hänsyn till förekommande arbetsgöromål uppdelat de till ekonomipersonalen hörande tjänsterna i följande grupper, nämligen tjänster för maskin- och eldarpersonalen, tjänster i verkstäder och arbets-salar, tjänster i kök, bageri och tvätt, tjänster i trädgård och jordbruk samt övriga tjänster.

Inom gruppen tjänster för maskin- och eldarpersonal finnas följande befattningar

Antal	Befattning	Lönegrad
15	Maskinmästare av 1:a klass	A 14
8	Maskinmästare av 2:a klass	A 12
21	Maskinist av 1:a klass.....	A 10
26	Maskinist av 2:a klass.....	A 8
13	Eldare av 1:a klass.....	A 6
101	Eldare av 2:a klass.....	A 5

Av dessa tjänster äro 1 maskinist av 1:a klass samt 2 eldare av 2:a klass placerade vid statens anstalt för fallandesjuka.

Departementschefen anför beträffande de sakkunnigas förslag i denna del följande.

I likhet med de sakkunniga och remissmyndigheterna anser jag mig icke tills vidare kunna förorda högre löneställning för ansvarsmaskinisterna för anläggningsgrupperna 1 och 2, motsvarande de nuvarande maskinmästarna av 1:a och 2:a klass, än 15 respektive 13 lönegraden. De två övriga ansvarsmaskinisterna, av vilka den ene tjänstgör vid S:ta Annas sjukhus och den andre vid statens anstalt för fallandesjuka, äro för närvarande placerade såsom maskinister av 1:a klass i lönegrad 10 men hava i sakkunnigförslaget hänförs till olika anläggningsgrupper. I anslutning härtill har den förre placerats i 12 lönegraden, medan den senare fått kvarstanna i 10 lönegraden. Den kritik, som av medicinalstyrelsen och lönenämnden riktats mot den senares placering, synes mig i viss mån även drabba den förres. Med hänsyn härtill och då skillnaden i ansvar för de båda anläggningarna förefaller vara relativt obetydlig, förordar jag, att båda befattningarna placeras i lönegrad A 11. Då jag i övrigt icke har något att erinra mot de sakkunnigas förslag beträffande maskinpersonalen skulle detta innebära, att befordringsgången för denna, av vilken liksom hittills bör krävas samma teoretiska utbildning, skulle utgöras av lönegraderna A 9—A 11—A 13—A 15 mot nu A 8—A 10—A 12—A 14. Vidare skulle antalet befattningar i de olika lönegraderna undergå en mindre jämkning och utgöra 27 i lönegrad A 9, 20 i lönegrad A 11, 6 i lönegrad A 13 samt 17 i lönegrad A 15.

Beträffande eldarpersonalen delar jag de sakkunnigas, av medicinalstyrelsen och lönenämnden biträdda uppfattning, att eldarna normalt böra hänföras till 5 lönegraden men att vid vissa sjukhus, där antalet eldare är relativt stort och reparationsarbeten, som eljest ankomma på hantverkare, i viss omfattning utföras av eldarna, även böra finnas eldarbefattningar i 6 lönegraden. Mot den av de sakkunniga föreslagna beräkningsgrunden härvidlag — innebarande 1 befattning i A 6 mot 3—5 befattningar i A 5—har jag intet att erinra. Medicinalstyrelsen har med ledning av denna upp-

skattat antalet erforderliga eldartzjänster i den högre lönegraden till 15, utgörande en ökning i förhållande till gällande personalförteckning med 2 dylika befattningshavare. Enligt vad jag inhämtat ligger denna uppskattning i underkant såtillvida, att styrelsen räknat med en befattning i 6 lönegraden endast vid de sjukhus, där fler än fem eldarbefattningar finnas. I betraktande av det totala antalet eldare av 2:a klass, utgörande 135 befattningshavare, samt de små befordringsutsikter, som stå dem till buds, är jag för min del benägen att i så måtto tillmötesgå personalförbundets yrkande i detta hänseende, att jag förordar uppflyttning av ett något större antal eldarbefattningar till den högre lönegraden, förslagsvis ytterligare 5. Därmed skulle möjliggöras att placera en eldare i den högre lönegraden vid samtliga sjukhus, där totala antalet eldare uppgår till minst fem.

Vid bifall härtill skulle sammanlagda antalet ordinarie eldare uppgå till 20 i lönegrad A 6 samt 94 i lönegrad A 5. Anledning torde knappast föreligga att, på sätt de sakkunniga ifrågasatt, uppföra någon av de nuvarande eldarbefattningarna av 1:a klass på övergångsstat utan bör önskvärd utjämning sjukhusen emellan ske vid uppkommande vakans.

I de likalydande motionerna *I: 369* och *II: 570* har yrkats, att riksdagen ville besluta bland annat, att samtliga eldartzjänster hänföras till lönegrad A 6; eventuellt om detta yrkande icke för närvarande anses kunna bifallas, de föreslagna eldartzjänsterna i A 6 ökas från föreslagna 20 till 35.

I motionen *II: 571* har föreslagits, att samtliga eldartzjänster uppföras i lönegraden A 6.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna *I: 369* och *II: 571*.

Inom gruppen tjänster i verkstäder och arbetssalar finnas följande befattningar:

Antal	Befattning	Lönegrad
39	Hantverksföreståndare av 1:a klass	A 10
122	Hantverksföreståndare av 2:a klass	A 8
25	Arbetsförestånderska	A 6
108	Hantverkare	A 6
47	Sömmerska eller väverska	A 3

Av tjänsterna äro 1 hantverkare, 1 arbetsförestånderska samt 4 sömmerskor och väverskor placerade vid statens anstalt för fallandesjuka.

De sakkunniga ha haft under överbägande ett i skilda sammanhang framfört uppslag, att vid vissa sinnessjukhus — närmast de största — borde inrättas en särskild befattning såsom arbetsledare inom byggnadsfacket, förslagsvis benämnd byggmästare, byggnadsverkmästare eller dylikt. Detta skulle eventuellt kunna realiserars genom en omorganisation av någon av de nuvarande befattningarna såsom hantverksföreståndare (snickare, målare eller murare). För att få denna fråga närmare belyst ha de sakkunniga tillskrivit sinnessjukhusens direktorer och anhållit om deras yttrande i ämnet. Enligt de i anledning härav inkomna svaren skulle vid 12 sinnessjukhus ett inrättande av särskild befattning såsom byggmästare vara önskvärt. De sakkunniga finna, att i de från sinnessjukhusen föreliggande yttrandena åtskilliga synpunkter anförts, som måste anses tala till förmån för att vid vissa sinnessjukhus skulle

inrättas särskilda befattningar av det slag varom nu är fråga. De sakkunniga hade emellertid funnit det föreliggande materialet ävensom i övrigt gjorda erfarenheter icke utgöra tillräcklig grundval för att i nu förevarande sammanhang framlägga förslag angående uppförande på tjänsteförteckningen av särskilda ordinarie tjänster såsom byggmästare i viss lönegrad. Såsom en försöksåtgärd vore lämpligt, att vid vissa av de största sinnessjukhusen — närmast de av äldre typ, såsom exempelvis Ulleråkers och S:t Lars sjukhus — där reparationsarbeten av större omfattning normalt förekomme och där erforderliga förutsättningar i övrigt vore för handen, en anordning med särskild förman inom byggnadsfacket prövades. Härvid borde lämpligen den utvägen kunna anlitas, att den av hantverksföreståndarna, som befundes mest lämplig härför, utsåges att vara förman för övriga ifrågakommande befattningshavare vid sjukhuset, varvid särskilt arvode utöver lön borde utgå.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Behovet av en särskild arbetsledare inom byggnadsfacket är, såsom den lämnade redogörelsen utvisar, föremål för delade meningar bland såväl direktionerna som personalen. Medicinalstyrelsen har också ställt sig tveksam till de sakkunnigas förslag härutinnan och hänvisat till att, därest jämlikt bemyndigande av 1943 års riksdag en eller två byggnadstekniker anställdes hos medicinalstyrelsen för biträde med underhålls- och reparationsarbetet vid sinnessjukhusen, detta skulle åtminstone delvis kunna tillgodose behovet av en särskild byggnadsförman. Under sådana förhållanden torde med bedömandet av förevarande spörsmål böra tills vidare anstå.

De sakkunnigas förslag beträffande hantverksföreståndarna innebär, bland annat, att samtliga skomakeriföreståndare vid de större och medelstora sinnessjukhusen skulle i anslutning till en av medicinalstyrelsen påbörjad praxis nedflyttas från lönegraden A 10 till A 8. Till stöd för detta förslag, som avstyrkts av vederbörande personalsammanslutning och vissa direktioner, ha de sakkunniga åberopat beskaffenheten av de arbetsuppgifter, som numera i allmänhet åvilade dessa föreståndare, samt den löneställning, som gällde för yrkesmästare i skomakeri inom fångvården. Enligt vad jag inhämtat äro för närvarande några av sistnämnda yrkesmästare placerade i 12 lönegraden och några i 8 lönegraden. I betraktande av de relativt stora skomakeriverkstäder, som finnas inom fångvården, har emellertid gjorts gällande, att denna placering vore för låg och en utredning igångsatts, som berör bland annat hithörande yrkesmästares löneställning. Härjämte torde böra beaktas, att utredning för närvarande pågår rörande möjligheterna att effektivisera arbetsterapien vid statens sinnessjukhus och att därvid fråga uppkommit om en utvidgning av skomakeriarbetet så, att detsamma i betydligt större utsträckning än nu komme att avse nytillverkning av skor för sinnessjukvårdens eget behov. Med hänsyn till vad sålunda anförts anser jag mig böra förorda, att resultatet av berörda utredningar avvaktas innan ställning tages till de sakkunnigas förslag i denna del.

Mot den föreslagna uppflyttningen av måleriföreståndarna vid de större och medelstora sjukhusen till den högre hantverksföreståndargruppen har jag i likhet med medicinalstyrelsen och allmänna lönenämnden intet att erinra. Däremot synas mig tillräckliga skäl icke hava förebragts för det från personalhåll framförda yrkandet om motsvarande uppflyttning av mureriföreståndarna.

Beträffande arbetsföreståndarskorna vid sinnessjukhusen ha de sakkunniga ansett, att desamma med hänsyn till deras utbildning och betydelse för sjukhusens ekonomi icke borde placeras lägre än i lönegraden A 7. Medi-

cinalstyrelsen och allmänna lönenämnden ha i stort sett ur samma synpunkter förordat en placering i 8 lönegraden eller samma lönegrad som den lägre hantverksföreståndargruppen. Jag finner för egen del vägande skäl tala för en placering i sistnämnda lönegrad och ansluter mig sålunda till medicinalstyrelsens och lönenämndens ståndpunkt. Rättvisan synes mig ock kräva, att befattningen som arbetsförestånderska vid statens anstalt för fallandesjuka ombildas till en lärarinnetjänst i kvinnlig slöjd med placering i 11 lönegraden, på sätt de sakkunniga föreslagit.

I fråga om arbetsförestånderskornas tjänstebemärkning ha de sakkunniga begränsat sig till att föreslå en förändring av densamma till »arbetsföreståndarinna», detta för att vinna formell överensstämmelse med vissa andra föreståndarinnetjänster inom civilförvaltningen. Medicinalstyrelsen har ansett, att ifrågavarande befattningar — liksom vissa andra förestånderskebefattningar bland ekonomipersonalen — principiellt borde stå öppna även för män och ur den synpunkten förordat den mera neutrala benämningen slöjdföreståndare. Jag delar medicinalstyrelsens uppfattning härutinnan och vill samtidigt erinra om att jämväl 1939 års tjänsteförteckningsakkunniga i sitt betänkande, del III, i princip uttalat sig för en övergång från feminina till maskulina tjänstebeteckningar. Jag förordar alltså, att benämningen arbetsförestånderska utbytes mot benämningen slöjdföreståndare.

De sakkunnigas förslag i övrigt beträffande förevarande tjänstegrupp har icke givit mig anledning till erinran med de smärre jämkningar därutinnan, som medicinalstyrelsen påkallat.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle antalet hantverksföreståndare i lönegrad A 10 ökas till 59, antalet hantverksföreståndare i lönegrad A 8 minskas till 101 och antalet slöjdföreståndare i lönegrad A 8 uppgå till 25, medan antalet övriga tjänster skulle bibehållas oförändrat. Vid anstalten för fallandesjuka skulle vidare finnas 2 lärarinnor i kvinnlig slöjd i lönegrad A 11 samt 6 andra lärarinnor i samma lönegrad.

I de likalydande motionerna *I: 369* och *II: 570* föreslås, att föreståndarnas i skomakeriet löneplacering vid de större och medelstora sjukhusen samt Furu-näsets sjukhus, inalles 16, fastställas till A 10 och att föreståndarna i mureriet vid ovannämnda sjukhus, till ett antal av 16, placeras i A 10.

I motionen *I: 370* föreslås, att i personalförteckningen för verkstäder och arbetssalar antalet hantverksföreståndare av 2:a klass ökas från 101 till 102 med placering av den nytillkomna befattningen i Hälsingborg samt att i konsekvens därmed antalet hantverkare minskas från 107 till 106.

Vidare föreslås i motionen *II: 571*, att differentieringen i lönehänseende av hantverksföreståndarna slopas och att samtliga placeras i lönegraden A 10 ävensom att hantverkarna flyttas upp till lönegraden A 7.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna *I: 369* och *370* samt *II: 571*.

Till gruppen tjänster i kök, bageri och tvätt höra följande tjänster:

Antal	Befattning	Lönegrad
17	Köksförestånderska av 1:a klass	A 7
8	Köksförestånderska av 2:a klass	A 6
18	Biträdande köksförestånderska	A 5
13	Bageriförestånderska	A 6
9	Biträdande bageriförestånderska	A 3
19	Tvättförestånderska av 1:a klass	A 6
5	Tvättförestånderska av 2:a klass	A 3
17	Biträdande tvättförestånderska	A 3

Av dessa befattningar äro 1 köks- och 1 tvättförestånderska av 2:a klass stationerade vid anstalten för fallandesjuka.

Vad angår tvättförestånderskorna föreslå *de sakkunniga*, att benämningen ersättes med tvättföreståndarinna, samt anföra härefter följande.

Vid 19 sinnessjukhus förekomma för närvarande tvättföreståndersketjänster av 1:a klass i lönegraden A 6. Vid samtliga dessa sjukhus utom psykiatriska sjukhuset i Stockholm och Gådeå sjukhus förefinnes därjämte en biträdande tvättförestånderska i lönegraden A 3. De sakkunniga föreslå, att tvättföreståndarinnan vid de 17 sinnessjukhus, där biträdande tvättföreståndarinna finnes anställd, uppflyttas till lönegraden A 7. Enligt de sakkunnigas uppfattning böra nämligen tvättföreståndarinnorna vid dessa sjukhus, med hänsyn till tvättens omfattning samt till att de ha att handleda patienter, icke placeras lägre än tvättföreståndarinnan vid karolinska sjukhuset, vilken hänförts till nämnda lönegrad. Biträdande tvättföreståndarinna bör bibehållas i oförändrad lönegrad (A 3).

De minsta sinnessjukhusen samt anstalten för fallandesjuka ha blott en förestånderska i tvätten, vilken för närvarande betecknas tvättförestånderska av 2:a klass och är placerad i lönegraden A 3, dock med undantag för psykiatriska sjukhuset och Gådeå sjukhus, där förestånderskan i tvätten för närvarande tillhör lönegraden A 6. De ifrågakommande tvättförestånderskorna i lönegraden A 3, vilka äro ensamma i sitt slag vid vederbörande sjukhus, äro för närvarande i lönehänseende jämställda med de under förmanskap av tvättförestånderska av 1:a klass stående biträdande tvättförestånderskorna. Detta förhållande bör enligt de sakkunnigas mening rättas till på sådant sätt, att de tvättföreståndarinnor, som ensamma ha ansvaret för tvätten vid vederbörande anstalter, placeras en lönegrad över biträdande tvättföreståndarinnorna, alltså i lönegraden A 4. De sakkunniga vilja dessutom i detta sammanhang förorda, att de nuvarande tvättföreståndersketjänsterna av 1:a klass vid psykiatriska sjukhuset och Gådeå sjukhus föras på övergångsstat och vid inträffande ledighet ersättas av tvättföreståndarinetjänster i lönegraden A 4.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

De sakkunnigas förslag rörande köksförestånderskorna innebär en relativt betydande höjning av dessas löneställning. Vid de större sjukhusen skulle de sålunda uppflyttas från A 7 till A 10 och vid de medelstora jämte ett mindre sjukhus från A 7 till A 8, medan de vid övriga sjukhus skulle placeras i lönegrad A 6. Såväl medicinalstyrelsen som allmänna lönenämnden har funnit nämnda förbättring sakligt motiverad, icke minst med hänsyn till den betydelse för sjukhusens ekonomi, som handhavandet av utspisningsdetaljen äger. Även jag anser starka skäl tala för en väsentlig förbättring av köksförestånderskekårens löneställning och finner de sakkunnigas förslag härutinnan väl avvägt. Jag anser mig alltså icke kunna tillstyrka bifall till den av ekonomiföreståndarinnornas förening gjorda framställningen om ytterligare förhöjning av köksförestånderskornas löneställning.

Beträffande bageripersonalen har icke ifrågasatts annan ändring än att den manliga personalen i bageriet vid Ulleråkers sjukhus skulle överföras från extra ordinarie till ordinarie stat. Enligt vad jag inhämtat från medicinalstyrelsen finnas för närvarande endast två manliga befattningshavare kvar i bageriet, varav den ena, som uppnår pensionsåldern under år 1947, innehar anställning som hantverkare i lönegrad Eo 6 och den andra är anställd som ekonomist i lönegraden Eo 5. De sakkunniga ha för sin del funnit vissa skäl tala för att dessa befattningshavare beredes ordinarie anställning men ansett

det böra ankomma på medicinalstyrelsen att taga initiativ i frågan. Medicinalstyrelsen, som har för avsikt att avveckla den manliga personalen vid bageriet, har från denna utgångspunkt icke velat inrätta ordinarie tjänster för personalen i fråga. Därest emellertid, såsom jag i det följande förordar, föreständarskebefattningarna vid sinnessjukhusens bagerier erhålla en neutral benämning och öppnas även för manliga sökande, torde möjlighet föreligga att uppnå en tillfredsställande lösning av detta spörsmål. Anledning torde därför saknas att nu överväga inrättande av särskilda ordinarie befattningar för ifrågavarande personal. — På grund av vad medicinalstyrelsen vidare upplyst torde en befattning som biträdande bageriföreständarska böra indragas.

Mot de sakkunnigas förslag beträffande tvättföreständarskorna har från medicinalstyrelsens sida riktats den erinringen, att tvättföreständarskorna i lönegraden A 4 samt de biträdande tvättföreständarskorna i lönegraden A 3 skulle komma att bli lägre placerade än den ordinarie manliga biträdespersonalen i tvätten, vilken föreslagits placerad i lönegrad A 5. En omprövning av dessa föreständarskors löneställning syntes styrelsen därför erforderlig. För egen del anser jag nämnda omständighet i och för sig knappast tillräcklig för att motivera en högre placering av ifrågavarande befattningshavare, så länge likalönsprincipen för manlig och kvinnlig personal icke genomförts vid sinnessjukhusen. Härjämte är att märka, att manlig biträdespersonal i tvätten för närvarande icke förekommer vid de mindre sjukhusen, där tvättföreständarskorna av 2:a klass äro placerade. Kritiken riktar sig därför närmast mot förhållandena vid de större och medelstora sjukhusen, där biträdande tvättföreständarskor tjänstgöra. I dessa fall synas mig dock de praktiska olägenheterna av de sakkunnigas förslag bliva väsentligt reducerade därigenom, att samtidigt en tvättföreständarska i lönegraden A 7 finnes anställd som förman å tvättavdelningen. Jag anser därför tillräckliga skäl icke föreligga att frånga de sakkunnigas förslag härutinnan.

Slutligen vill jag — i anslutning till vad tidigare framhållits — förorda, att tjänstebenämningen för de till denna personalgrupp hörande föreständarskorna ändras till respektive köks-, bageri- och tvättföreståndare samt biträdande köks-, bageri- och tvättföreståndare.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle antalet köksföreståndare uppgå till 8 i lönegrad A 10 och 10 i lönegrad A 8 samt 7 i lönegrad A 6. Antalet biträdande bageriföreständarskor skulle minska till 8. Vidare skulle antalet tvättföreståndare uppgå till 17 i lönegrad A 7 och 7 i lönegrad A 4. I övrigt skulle antalet tjänster bli oförändrat.

I de likalydande motionerna *I: 369* och *II: 570* föreslås, att en ordinarie bageriföreståndartjänst och en ordinarie biträdande bageriföreständarsketjänst inrättas vid Ulleråkers sjukhus.

Beträffande de skäl, som motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionen *I: 369*.

Inom gruppen tjänster i trädgård och jordbruk finnas följande befattningar

Antal	Befattning	Lönegrad
8	Befallningsman	A 10
21	Trädgårdsmästare	A 10
9	Förman i trädgård och jordbruk	A 6
28	Föreståndare i stall, ladugård och svininstall ...	A 5

Av tjänsterna äro 1 trädgårdsmästare och 1 förman i jordbruk placerade vid anstalten för fallandesjuka.

I fråga om föreståndarna i stall, ladugård och svinstall föreslå *de sakkunniga*, att den nuvarande tjänstebenämningen ändras till den sammanfattande benämningen föreståndare för djurstall. Dessa befattningar böra enligt de sakkunnigas mening placeras i lönegraden A 5, d. v. s. samma lönegrad som nu gäller för föreståndare i stall, ladugård och svinstall. De sakkunniga anse sig icke kunna tillstyrka från personalhåll gjort yrkande om dessa tjänsters uppflyttning till lönegraden A 6.

Departementschefen anför följande.

De sakkunnigas förslag beträffande denna personalgrupp innebär i fråga om löneställningen allenast den ändringen av nuvarande tjänsteförteckning, att förmanstjänsterna i trädgård och jordbruk i lönegrad A 6 utbytas mot befattningar som befallningsmän eller trädgårdsmästare i lönegrad A 8. Till detta förslag kan jag i likhet med flertalet hörda myndigheter giva min principiella anslutning. På sätt medicinalstyrelsen framhållit torde befattningar såsom befallningsmän i den högre lönegraden (A 10) hädanefter allenast böra förekomma vid sex sjukhus, där jordbruk i egentlig bemärkelse bedrives, vilket i förhållande till gällande personalbestånd innebär en reducering med två dylika befattningar. På grund av trädgårdsrörelsens mindre omfattning böra jämväl trädgårdsmästarbefattningarna vid två sjukhus nedflyttas från A 10 till A 8. Med beaktande härav och vad medicinalstyrelsen i övrigt anfört skulle följande antal befattningar av nu berörda slag komma att finnas, nämligen 6 befallningsmän i lönegrad A 10, 19 trädgårdsmästare i lönegrad A 10, 8 befallningsmän i lönegrad A 8 samt 5 trädgårdsmästare i lönegrad A 8.

De sakkunnigas förslag beträffande befattningarna som föreståndare för djurstall giver mig icke anledning till annan erinran än att jag, i likhet med lönenämnden, anser vissa skäl tala för en differentiering av denna personalgrupp. Befattningar i lönegrad A 6 torde, enligt vad jag från medicinalstyrelsen inhämtat, vara motiverade vid de sex sjukhus, vid vilka jordbruk i egentlig mening bedrives, ävensom vid två sjukhus, där större svinbesättningar finnas, eller alltså vid sammanlagt åtta sjukhus. Därest härjämte nio befintliga befattningar som föreståndare i häststall jämlikt de sakkunnigas, av mig i det följande förordade förslag utbytas mot befattningar såsom ordinarie ekonomibiträden samt tre vakanta befattningar, som enligt uppgift av medicinalstyrelsen icke längre erfordras, indragas, skulle antalet befattningar som föreståndare för djurstall, placerade i lönegrad A 5, komma att reduceras till åtta. Jag räknar alltså tills vidare med 8 föreståndarbefattningar i lönegrad A 6 och 8 sådana befattningar i lönegrad A 5.

I de likalydande motionerna *I: 369* och *II: 570* har yrkats, att befallningsmanstjänsten vid Ulleråkers sjukhus bibehålles i lönegraden A 10.

Vidare har i motionen *II: 571* föreslagits uppflyttning av föreståndarna för djurstall till lönegraden A 6.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för nämnda yrkanden, hänvisas till motionerna *I: 369* och *II: 571*.

De återstående ordinarie tjänsterna bland ekonomipersonalen äro följande:

Antal	Befattning	Lönegrad
13	Magasinsföreståndare	A 7
10	Chaufför	A 6
24	Post- och stadsbud	A 6
24	Yttre nattvakt	A 5

Vid de statliga sinnessjukhusen finnas vidare följande ekonomisttjänster:

		Lönegrad
47	manliga ekonomister av 1:a klass	Eo 5
182	» » » 2:a »	Eo 4
47	kvinnliga » » 2:a »	Eo 3
125	» » » 3:e »	Ek 3
579	» » » 4:e »	Ek 1

Lönegraderna Ek 3 och Ek 1 tillhöra en särskild löneplan, vilken medför lägre löneställning än den för extra ordinarie befattningshavare i allmänhet gällande.

Även vid anstalten för fallandesjuka förekomma ekonomister, nämligen 7 manliga, varav 1 av 1:a klass och 6 av 2:a klass, samt 5 kvinnliga av 2:a klass. Därjämte finnas 22 kvinnliga ekonomister av 4:e klass.

I fråga om de sakkunnigas förslag i hithörande delar har *departementschefen* anfört följande.

De sakkunnigas förslag om utbyte av benämningen magasinsföreståndare mot förrådsman giver mig icke anledning till erinran. I anslutning till vad medicinalstyrelsen anfört torde antalet befattningar som förrådsförman böra bestämmas till 16.

I likhet med de sakkunniga och remissmyndigheterna finner jag vidare bärande skäl knappast längre föreligga att bibehålla de nuvarande chaufförsbefattningarna såsom självständiga tjänster, utan synas desamma lämpligen böra inordnas i en större grupp av ekonomibefattningar i lägre lönegrad. Detsamma gäller i stort sett även de nuvarande befattningarna som post- och stadsbud. Med hänsyn till vad de sakkunniga anfört och vid remissbehandlingen framkommit vill jag dock förorda, att dylika befattningar bibehållas vid de åtta större sjukhusen, varvid benämningen i enlighet med lönenämndens förslag torde böra ändras till vaktmästare. Jag tillstyrker jämväl den föreslagna uppflyttningen av nattvakterna från A 5 till A 6.

De sakkunniga synas mig ha förebragt fullgoda skäl för att bereda viss del av de nuvarande ekonomisterna av 1:a och 2:a klass ordinarie anställning. Vid remissbehandlingen har erinran mot förslaget i denna del framställts av statskontoret, som framhållit, att frågan borde upptagas till prövning i ett vidare sammanhang. Såsom tidigare nämnts har inom finansdepartementet igångsatts en utredning rörande anställningsförhållandena för bland annat den lägre vård- och ekonomipersonalen i statlig tjänst. Denna utredning tager emellertid närmast sikte på sådan personal, som för närvarande avlönas enligt någon av Ek-, U-, V- eller MV-planerna, medan nu föreliggande förslag, såvitt angår ekonomisterna, allenast avser personal, som avlönas enligt civila icke-ordinariereglementet. Under sådana förhållanden har jag — efter samråd med chefen för finansdepartementet — funnit hinder icke möta mot ett bifall i princip till de sakkunnigas förslag härutinnan. Däremot torde nämnda utredning böra föranleda uppskov med prövningen av den från personalhåll

väckta frågan om beredande av ordinarie ställning även åt ekonomisterna av 3:e och 4:e klass.

Beträffande den omfattning, i vilken en ordinarie sättnings av ekonomisterna av 1:a och 2:a klass för närvarande bör komma till stånd, synes mig de sakkunnigas ståndpunkt tämligen väl avvägd. Denna innebär, att omkring en tredjedel av samtliga manliga ekonomister och därjämte alla kvinnliga ekonomister av 2:a klass bör beredas sådan anställning. I likhet med medicinalstyrelsen och lönenämnden ansluter jag mig även till den av de sakkunniga föreslagna lönesättningen och beföringsgången för hithörande personal. Med beaktande härav och av vad förut anförts skulle vid statens sinnessjukhus erfordras 76 befattningar i lönegrad A 5 och 46 befattningar i lönegrad A 2. Härtill komma vissa tjänster såsom föreståndare i häststall, chaufförer samt post- och stadsbud, vilka enligt vad jag tidigare förordat lämpligen böra ingå i den högre placerade av dessa befattningshavargrupper och av medicinalstyrelsen beräknats uppgå till 31. Sammanlagt skulle alltså vid statens sinnessjukhus erfordras ett antal hithörande befattningar av 107 i lönegrad A 5 och 46 i lönegrad A 2. Motsvarande antal vid statens anstalt för fallandesjuka skulle uppgå till 2 i lönegrad A 5 och 5 i lönegrad A 2.

Enligt de sakkunnigas förslag borde samtliga dessa tjänster benämnas ekonomibiträden, medan lönenämnden med hänsyn till skillnaden i lönesättning ifrågasatt lämpligheten av en gemensam benämning för båda dessa grupper. Då visst fog kan anses föreligga för lönenämndens tveksamhet härutinnan, förordar jag — i anslutning till de allmänna riktlinjer, som uppdragits av 1939 års tjänsteförteckningsakkunniga — att befattningar i den högre lönegraden benämnas förste ekonomibiträde och i den lägre lönegraden enbart ekonomibiträde.

I de likalydande motionerna *I: 369* och *II: 570* föreslås, att chaufförsbefattningarna bibehållas i A 6 och benämningen ändras till bilförare, att antalet av de till uppförande på ordinarie stat i A 5 föreslagna befattningarna för manliga ekonomister utökas från föreslagna 76 till 229 samt att de till uppförande på ordinarie stat föreslagna 46 befattningarna för kvinnliga ekonomister placeras i A 3.

I motionen *II: 571* har föreslagits förbättrad löneställning för manliga ekonomister av 1:a klass (i Kungl. Maj:ts förslag benämnda förste ekonomibiträden), manliga och kvinnliga ekonomister av 2:a klass (i Kungl. Maj:ts förslag benämnda ekonomibiträden) ävensom kvinnliga ekonomister av 3:e och 4:e klass. Den del av motionärernas förslag till ändringar i personalförteckningen, som avser ekonomisterna, har följande lydelse:

107 manliga ekonomister av 1:a klass	A	5
övriga »	» » » 2:a »	Eo	5
47 kvinnliga	» » » 2:a »	A	3
100 »	» » » 3:e »	A	2
25 »	» » » 3:e »	Eo	2
450 »	» » » 4:e »	A	1
129 »	» » » 4:e »	Eo	1

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för nämnda yrkanden, hänvisas till motionerna *I: 369* och *II: 571*.

Vissa med tjänsteförteckningsrevisionen sammanhängande frågor. Kostnadsberäkningar. De sakkunniga framhålla, att vid ett genomförande av deras förslag vissa allmänna övergångsbestämmelser bleve erforderliga. De sakkunniga yttra härutinnan:

I detta avseende bör först uppmärksammas, att där tjänst flyttas till lägre lönegrad, nuvarande tjänst innehavaren bör föras på övergångsstat. Därvid bör i anmärkning till vederbörande personalförteckning angivas, att den nya ordinarie tjänsten skall hållas obesatt, så länge den till övergångsstat förda befattningshavaren kvarstår i sin tjänst.

I anslutning till bestämmelserna i Kungl. Maj:ts cirkulär den 5 juni 1942, nr 362, synes vidare i vissa fall föreskrift böra meddelas, att för tjänsteman utfärdad fullmakt eller meddelat konstitutorial å befattning, som vid genomförandet av sakkunnigförslaget erhåller ändrad benämning, skall efter genomförandet gälla såsom fullmakt respektive konstitutorial å befattning med den nya benämningen. En dylik generell föreskrift torde dock böra ifrågakomma, endast då befattning erhållit ändrad benämning utan att därvid ändring av tjänstens lönegradsplacering ägt rum, eller då samtliga befattningar av samma slag inom viss lönegrad skola utbytas mot befattningar i högre lönegrad. I sådana fall åter, då vid bifall till förevarande förslag av befattningar av samma slag inom viss lönegrad endast vissa skola utbytas mot befattningar i högre lönegrad, bör av medicinalstyrelsen utan särskilt ansökningsförfarande bestämmas, vilka av innehavarna av förstnämnda befattningar som skola inneha de nya tjänsterna. I detta sammanhang få de sakkunniga framhålla, att de i det föregående förutsatta formella behörighetsvillkoren för erhållande av vissa tjänster icke böra utesluta rätt för medicinalstyrelsen att övergångsvis i samband med de nya bestämmelsernas införande medgiva dispens från de skärpta behörighetsvillkoren, därest så med hänsyn till omständigheterna i visst fall befinnes motiverat. Å andra sidan torde på medicinalstyrelsens prövning böra bero, i vad mån i ett eller annat fall särskilda skäl motivera uppskov med uppflyttning av viss tjänst till den nya högre lönegraden; i fall av sistnämnda slag böra nuvarande tjänst innehavare tills vidare föras å övergångsstat i oförändrad lönegrad.

Såsom allmän regel synes — i anslutning till bestämmelse i det nyssnämnda cirkuläret 1942:362 — böra gälla, att överflyttning av ordinarie befattningshavare till högre lönegrad icke bör ske, därest tjänst innehavaren vid tidpunkten för den reviderade tjänsteförteckningens ikraftträdande redan uppnått den levnadsålder, vid vilken pensionsåldern inträder, men erhållit anstånd med avsked från tjänsten. I sådant fall bör befattningshavaren kvarstå såsom innehavare av sin tidigare tjänst intill anståndstidens slut, varvid den nya tjänsten icke bör få dessförinnan besättas eller i andra fall, än då innehavaren av hittillsvarande tjänst åtnjuter tjänstledighet eller semester, uppehållas medelst förordnande.

Slutligen torde, alltjämt i anslutning till cirkuläret 1942:362, föreskrift böra lämnas angående befattningshavares löneklassplacering i sådana fall, då ordinarie befattning utbytes mot sådan befattning i högre lönegrad och innehavaren av den lägre placerade tjänsten utan ansökning blir innehavare av den nya tjänsten. Den, som sålunda blir innehavare av högre tjänst, bör i densamma placeras i samma löneklass som omedelbart före de nya bestämmelsernas ikraftträdande samt äga för omedelbar eller framtida uppflyttning till närmast högre löneklass taga i beräkning den tid, dock högst tre år, varunder han tillhört eller beräknas ha tillhört förstnämnda löneklass. Där befattningshavaren vid nämnda tidpunkt tillhör löneklass med lägre ordnings-

nummer än den lägsta för den nya tjänsten gällande löneklassen, bör han likväl — utan rätt att för löneklassuppflyttning taga i beräkning sådan tid som nyss nämnts — inplaceras i sistnämnda löneklass.

Slutligen ha de sakkunniga framlagt vissa beräkningar av kostnaderna för ett genomförande av sakkunnigförslaget. Sammanlagt uppskattas dessa kostnader till i runt tal 200 000 kronor, fränsett rörligt tillägg och kristillägg. I denna beräkning ingår emellertid även den kostnadsökning, som föranledes av de sakkunnigas förslag rörande sjukvårdspersonalen, vilken av tidigare anförda skäl ansetts böra tills vidare lämnas utanför tjänsteförteckningsrevisionen.

Departementschefen anför följande.

De av de sakkunniga föreslagna övergångsbestämmelserna föranleda erinran från min sida allenast beträffande löneklassplaceringen av personalen i sådana fall, då ordinarie befattning utbytes mot befattning i högre lönegrad och innehavaren av den lägre placerade tjänsten utan ansökning blir innehavare av den nya tjänsten. I dessa fall torde — i överensstämmelse med beslut av 1943 års riksdag rörande löneklassplaceringen av motsvarande personal i samband med tjänsteförteckningsrevisionen för civilförvaltningen i allmänhet — böra tillämpas de i 8 § civila avlöningsreglementet stadgade allmänna grunderna. Erforderliga övergångsbestämmelser torde få utfärdas av Kungl. Maj:t.

I fråga om de konsekvenser, som ett godtagande av de sålunda förordade övergångsbestämmelserna skulle medföra för de olika befattningshavargrupperna, får jag framhålla, att en del efter medicinalstyrelsens yttrande inträffade förändringar i personalbesättningen ävensom vissa av mig förordade jämkningar i de sakkunnigas förslag möjliggöra en begränsning av det antal befattningar, som enligt styrelsen skulle uppföras å övergångsstat. Sålunda torde å övergångsstat blott behöva uppföras följande befattningar, nämligen av kontorspersonalen 3 bokhållare (A 15) och 1 kanslibiträde (A 7) samt av ekonomipersonalen 1 trädgårdsmästare (A 10), 1 köksförestånderska av 1:a klass (A 7), 1 tvättförestånderska av 1:a klass (A 6), 5 chaufförsbefattningar (A 6) samt 12 befattningar som post- och stadsbud (A 6). Jag vill med anledning av den av mig förordade differentieringen av kassörstjänsterna tillägga, att i fråga om dessa befattningar skäl saknas att vidtaga en liknande övergångsanordning som beträffande vissa bokhållartjänster.

Till den av de sakkunniga berörda frågan om ändringar i gällande sjuksjukvårdsstadga och behörighetsbestämmelser för hithörande personal torde jag få återkomma, sedan riksdagen fattat sitt beslut i anledning av förevarande förslag till tjänsteförteckningsrevision.

Frågan om erforderliga ändringar i civila avlöningsreglementet, allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena samt tilläggsbestämmelserna till allmänna resereglementet torde sedermera få anmälas av chefen för finansdepartementet.

Vad slutligen angår tjänsteförteckningsrevisionens ikraftträdande vill jag förorda, att tidpunkten bestämes till den 1 juli 1945.

Inrättande av särskilda tjänster för rättspsykiatriska undersökningar.

I propositionen nr 239 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till ändringar i sinnessjuklagen i samband med omorganisation av det rättspsykiatriska undersökningsväsendet samt därvid, såvitt angår på fri fot varande tilltalade, i

huvudsak anslutit sig till ett av *medicinalstyrelsen* den 29 december 1944 framlagt organisationsförslag i ämnet. Detta innebär bland annat, att ifrågasvarande undersökningar i hela landet utom Gotland, där nuvarande ordning är avsedd att bibehållas, skulle koncentreras till särskilda undersökningsstationer, förlagda till följande åtta statliga sinnessjukhus:

Psykiatriska sjukhuset i Stockholm,
 Ulleråkers sjukhus vid Uppsala,
 Ryhovs sjukhus i Jönköping,
 S:t Lars sjukhus i Lund,
 S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg,
 Mariebergs sjukhus i Kristinehamn,
 Sidsjöns sjukhus i Sundsvall och
 Umedalens sjukhus vid Umeå.

Enligt styrelsens förmenande bör ifrågasvarande undersökningsstationer inordnas i respektive sjukhus' verksamhet såsom en särskild avdelning, tillhörande sjukhusets organisation och sålunda underställd dess direktion.

Medicinalstyrelsen har beträffande frågan om personalorganisationen vid de olika undersökningsstationerna — under förutsättning att undersökningarna verkställdes å sjukhusen och den undersökande läkaren sålunda icke nödgades i någon nämnvärd utsträckning företaga resor för undersökningsarbetets utförande — räknat med att varje läkare borde kunna avgiva ungefär 60 utlåtanden per år. Från denna utgångspunkt har styrelsen beräknat personalbehovet vid psykiatriska sjukhuset i Stockholm på följande sätt:

- 1 överläkare (A 28),
- 2 förste läkare (A 28),
- 2 andre läkare (Eo 26),
- 1 kanslibitråde (A 7),
- 2 socialassistenter (Eo 7),
- 2 kontorsbiträden (Eo 4).

Det årliga antalet undersökningar vid envar av undersökningsstationerna vid Ulleråkers, Ryhovs och S:t Lars sjukhus uppskattar styrelsen till omkring 130 samt vid undersökningsstationen vid S:t Jörgens sjukhus till ungefär 140. Personalbehovet vid var och en av de nu nämnda stationerna beräknar styrelsen till

- 1 överläkare (A 27),
- 1 förste läkare (A 28),
- 1 socialassistent (Eo 7),
- 1 kontorsbiträde (Eo 4).

För envar av de övriga undersökningsstationerna, nämligen de vid Mariebergs, Sidsjöns och Umedalens sjukhus, beräknar medicinalstyrelsen det årliga undersökningsantalet till omkring 70 samt personalbehovet till en överläkare i lönegrad A 27 och ett extra ordinarie kontorsbiträde. Det relativt låga antalet undersökningsfall vid dessa tre sjukhus syntes icke motivera

anställande från början av särskild socialassistent. De sociala undersökningarna syntes där i avvaktan på närmare erfarenhet kunna anförtros vederbörande hjälpverksamhetsförestånderska.

Departementschefen anför för egen del följande.

Medicinalstyrelsens förslag till personalorganisation vid de rättspsykiatriska undersökningsstationer, varom här är fråga, bygger i stor utsträckning på den erfarenhet, som under lång tid vunnits beträffande sinnesundersökningar vid sinnessjukhusen av tilltalade på fri fot. Förslaget synes på ett smidigt sätt anpassa sig till nuvarande organisation för statens sinnessjukvård och förefaller mig även i övrigt i stort sett väl avvägt. Jag anser mig därför böra förorda, att förslaget — som jämväl tjänat till ledning för ett av fångvårdsstyrelsen framlagt, av chefen för justitiedepartementet förut denna dag (prop. nr 240) i huvudsak tillstyrkt förslag till motsvarande organisation för undersökning av häktade — lägges till grund för organisationen av undersökningväsendet beträffande icke häktade.

Beträffande personalorganisationens omfattning har vid remissbehandlingen från flera håll gjorts gällande, att organisationen skulle vara för snäv. Medicinalstyrelsen har själv framhållit, att personalstaten vore lågt beräknad men att styrelsen i avbidan på närmare erfarenhet icke velat påkalla större personal än som befunnits oundgängligen erforderlig. Jag ansluter mig till styrelsens ståndpunkt härutinnan och vill för övrigt hänvisa till att Kungl. Maj:t torde äga möjlighet att med anlitan av icke-ordinarieposten i sinnessjukhusens avlöningsstat anställa det antal extra läkare och andra tillfälliga befattningshavare, som kan visa sig nödvändigt för verksamhetens behöriga upprätthållande.

I fråga om anställnings- och lönevillkoren hava mycket delade meningar framkommit vid remissbehandlingen. Sälunda har från läkarhåll med styrka hävdats, att löneställningen för överläkarna vore för låg för att garantera skapandet och bibehållandet av en kompetent kår av rättspsykiater. Å andra sidan hava statskontoret och allmänna lönenämnden ansett sig böra förorda såväl en lösare anställningsform som en lägre löneställning för överläkarna vid ifrågavarande stationer. Jag finner det för egen del angeläget, att löneställningen för överläkarna blir sådan, att en tillfredsställande rekrytering till densamma befrämjas. Jag anser mig därför icke kunna i princip förorda lägre löneställning än vad medicinalstyrelsen föreslagit men är, intill dess närmare erfarenhet vunnits, ej heller beredd att tillstyrka en högre löneplacering. Jag förordar alltså, att överläkaren vid psykiatriska sjukhuset i Stockholm placeras i 28 lönegraden och de övriga i 27 lönegraden. De fast anställda förste och andre läkarna böra placeras i 28 respektive 26 lönegraden. Med hänsyn till att det här gäller tillskapandet av en ny organisation torde dock försiktigheten bjuda att samtliga läkarbefattningar tills vidare uppföras å extra ordinarie stat.

Mot de av medicinalstyrelsen föreslagna beloppen för hyresersättning till överläkarna, utgörande 3 000 kronor i Stockholm och 2 500 kronor å övriga stationsorter, har jag ingen annan erinran att göra än att jag i likhet med statskontoret förordar, att dessa belopp fastställas såsom maximibelopp för att bereda möjlighet till en närmare anpassning av ersättningarna efter hyreskostnaderna å respektive stationsorter.

För verksamheten på Gotland har som nämnts allenast föreslagits den ändringen, att ersättningen till vederbörande undersökningsläkare skulle höjas från 60 till 100 kronor per undersökning. I betraktande av angelägenheten att stimulera de mest kvalificerade av de där stationerade psykiaterna att

vid sidan av sjukvården ägna erforderlig tid och omsorg åt hithörande undersökningar vill jag ej motsätta mig, att en sådan höjning sker. Kostnaden för dessa undersökningar, som tidigare bestritts från andra huvudtitelns anslag till medikolegala besiktningar, torde i anslutning till vad chefen för justitiedepartementet i förenämnda proposition uttalat framdeles böra bestridas från sinnessjukhusens avlöningsanslag.

Den föreslagna löneställningen för den övriga personalen vid undersökningsstationerna, socialassistenterna samt kansli- och kontorsbiträdena, anser jag mig jämväl kunna tillstyrka med den jämkningen, att alla hithörande befattningar tills vidare uppföras å extra ordinarie stat. Jag vill härvid i anledning av svenska psykiatriska föreningens förslag om placering av socialassistenterna i lönegrad Eo 10 framhålla, att de arbetsuppgifter, som skulle tillkomma dessa assistenter, enligt vad jag inhämtat icke kunna anses motsvara det rent sociala arbete, som åvilar de inom fängsvården anställda kuratorerna. Ur arbets-synpunkt närmast jämförliga med socialassistenterna äro däremot vissa inom fängsvården fungerande assistenter, som för närvarande äro placerade i lönegrad Ex 6 men av chefen för justitiedepartementet föreslås överförda till lönegrad Eo 7. Med hänsyn till att statskontoret ifrågasatt ett utbyte av kontorsbiträdestjänsterna mot skrivbiträdestjänster vill jag erinra om att frågan om en allmänare användning av skrivbiträdesgraden för närvarande är föremål för utredning av 1944 års personalutredning. I avbidan å resultatet av denna utredning synes anledning icke föreligga att frångå den för skrivpersonalen å sinnessjukhusens läkarexpeditioner tillämpade lägsta lönegraden eller Eo 4, helst som expeditjonsarbetet vid undersökningsstationerna torde bli av relativt kvalificerad art.

Vad beträffar kompetensvillkoren för läkartjänsterna delar jag medicinalstyrelsens uppfattning, att kraven på rättspsykiatrisk utbildning och erfarenhet tills vidare böra givas en tämligen allmän utformning. Det torde böra ankomma på styrelsen, som genom sin centrala granskning av de rättspsykiatriska utlåtandena besitter en omfattande kännedom om läkarnas hittillsvarande rättspsykiatriska verksamhet, att till en början mera fritt pröva vederbörandes kvalifikationer. Först sedan den nya organisationen fungerat någon tid torde mera specificerade behörighetsvillkor böra övervägas. Vad nu anförts synes mig tala för att medicinalstyrelsen tills vidare erhåller befogenhet att tillsätta de underordnade läkarna vid ifrågavarande undersökningsstationer, i likhet med vad fallet redan är beträffande nuvarande underläkare vid statens sinnessjukhus.

Till socialassistentbefattningarna skulle enligt medicinalstyrelsens förslag såväl översköterskor med kompetens som hjälpverksamhetsförestånderskor som personer med utbildning från socialpolitiska institutets sociala linje kunna ifrågakomma. Då dessa assistenter främst skulle ha till uppgift att verkställa sociala utredningar måste givetvis sistnämnda utbildning anses värdefull. I betraktande av undersökningsmaterialets beskaffenhet och att assistenterna förutsättas komma att i viss utsträckning även biträda vid själva undersökningarna lära å andra sidan jämväl sjukvårdsutbildning och erfarenhet från sinnessjukvård vara av värde. Under sådana förhållanden torde avgörande vikt få tillmätas de sökandes personliga kvalifikationer för arbetet. För att i möjligaste mån vinna en enhetlig bedömning av vederbörandes kvalifikationer synes det mig motiverat att, såsom medicinalstyrelsen föreslagit, åtminstone tills vidare göra ett avsteg från eljest gällande regler för tillsättande av personal vid sinnessjukhusen i denna tjänsteställning och uppdraga åt medicinalstyrelsen att tillsätta befattningarna som socialassistenter. Härvid bör i regel samråd äga rum med socialstyrelsen.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle vid ifrågavarande åtta rättspsykiatriska undersökningsstationer inrättas följande tjänster, nämligen 1 överläkare (Eo 28), 7 överläkare (Eo 27), 6 förste läkare (Eo 28), 2 andre läkare (Eo 26), 6 socialassistenter (Eo 7), 1 kanslibitråde (Eo 7) och 9 kontorsbiträden (Eo 4).

Kostnaderna för denna personals avlöning för helt år kunna, frånsett utgående tillägg, beräknas till omkring 190 000 kronor. Härtill skulle komma ett belopp av dels 14 600 kronor för avlöning av två extra läkare dels ock 20 500 kronor för hyresersättningar åt överläkarna.

Styrelsens förslag rörande anskaffandet av inventarier till undersökningsstationerna giver mig icke anledning till erinran. För ändamålet torde alltså böra avses ett belopp av 50 000 kronor.

Den nya organisationen torde med hänsyn till vad medicinalstyrelsen anfört icke böra träda i kraft förrän den 1 januari 1946.

I motionen *II: 569* hemställas, att av de föreslagna rättspsykiatriska överläkarbefattningarna fem skola uppföras i lönegraden Eo 29 och tre i lönegraden Eo 28 samt att bostadsersättning skall utgå med 3 000 kronor till överläkaren vid psykiatriska sjukhusets undersökningsstation och med 2 700 kronor till övriga.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Föreliggande framställningar i övrigt.

Statens sinnessjukhus. I skrivelse den 31 augusti 1944 har *medicinalstyrelsen* i samband med beräkning av medelsbehovet för avlöningar vid sinnessjukhusen under nästa budgetår påkallat förstärkning m. m. av personalen i skilda hänseenden.

Beträffande den *ordinarie personalen* föreslås ingen annan ändring än att en överskötarebefattning (A 8) vid Ulleråkers sjukhus indrages och ersättes med en översköterskebefattning (A 6). Ett sådant utbyte har försöksvis prövats och befunnits ändamålsenligt.

I fråga om den *icke-ordinarie personalen* har styrelsen bland annat hemställt om en förstärkning av läkarpersonalen för effektivisering av den moderna terapibehandlingen av sinnessjuka. Styrelsen föreslår sålunda att för detta ändamål anställas ytterligare fem extra läkare, innebärande en merutgift av 36 500 kronor.

Vidare har *statens sjukhuspersonals förbund* i skrivelse den 20 september 1944 gjort framställning om överförande av viss extra ordinarie personal till ordinarie stat. Framställningen avser *dels* att så stort antal extra ordinarie skötare- respektive extra ordinarie sköterskebefattningar vid statens sinnessjukhus måtte utbytas mot ordinarie tjänster, att relationen mellan ordinarie och extra ordinarie befattningar inom respektive tjänstegrupper bleve densamma som före den från och med år 1937 genomförda arbetstidsregleringen, *dels ock* att 20 extra ordinarie eldarbefattningar måtte utbytas mot ordinarie tjänster av samma slag.

I yttrande över sistnämnda framställning har *medicinalstyrelsen* förordat,

att till ordinarie stat överföres följande extra ordinarie befattningar, nämligen 266 skötare, 328 sköterskor och 20 eldare.

Departementschefen har anfört följande beträffande ifrågavarande framställningar.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår innefatta nu ifrågavarande framställningar dels förslag om utbyte av en ordinarie överskötarbefattning mot en ordinarie översköterskebefattning, dels förslag om överföring av ett antal extra ordinarie befattningar som skötare, sköterska och eldare till ordinarie stat, dels ock förslag om viss utökning av den icke-ordinarie personalen.

Mot det förstnämnda förslaget har jag intet att erinra.

Förslaget om överförande av ett antal extra ordinarie befattningar till ordinarie stat äger beträffande sjukvårdspersonalen sin bakgrund i den sedan år 1937 successivt genomförda arbetstidsregleringen för sinnessjukhusens personal på så sätt, att det därigenom uppkomna behovet av ökad personal tillgodosetts allenast genom inrättande av extra ordinarie befattningar av nys angivet slag. Jag vill för egen del understryka mitt år 1938 gjorda uttalande i ämnet, som innebar förklaring från min sida om att arbetstidsregleringen icke skulle medföra försämrade befordringsutsikter för den vid sinnessjukhusen anställda vårdpersonalen i dess helhet. Jag vill också framhålla, att åtgärder för återställande av befordringsutsikterna för hithörande personal tidigare skulle ha av mig påkallats, därest icke inträffade extra-ordinära förhållanden nödvändiggjort sträng återhållsamhet i fråga om ökade åtaganden från statens sida. Tillräckliga skäl synas mig emellertid nu icke föreligga att längre uppskjuta vidtagande av åtgärder i nämnda syfte. Enligt medicinalstyrelsens beräkningar skulle för återställande av den normala befordringsgången för skötare och sköterskor erfordras, att 266 ordinarie skötare- och 328 ordinarie skötersketjänster inrättades. Då jag icke funnit anledning till erinran mot dessa beräkningar, förordar jag, att nu angivna antal befattningar överföres från extra ordinarie till ordinarie stat.

För eldarpersonalen har arbetsregleringens genomförande icke medfört någon större förskjutning mellan antalet ordinarie och extra ordinarie tjänster. Befordringsutsikterna för denna befattningshavargrupp äro emellertid, på sätt medicinalstyrelsen närmare belyst, synnerligen ogynnsamma. Jag anser därför billighetsskäl tala för att ökade möjligheter till ordinarie anställning beredas densamma. Då jag i samband med frågan om tjänsteförteckningsrevisionen delvis beaktat eldarpersonalens ogynnsamma läge ur befordringssynpunkt, anser jag mig i detta sammanhang böra stanna vid att förorda, att 15 extra ordinarie eldartjänster överföres till ordinarie stat.

Vad härefter angår medicinalstyrelsens framställning om utökning av den icke-ordinarie personalen vill jag till en början framhålla, att jag delar medicinalstyrelsens uppfattning om angelägenheten av en vidgad användning av den moderna medicinska terapin. Därest emellertid förslaget om inrättande av särskilda rättspsykiatriska undersökningsstationer godtogs av statsmakterna, kommer en väsentlig del av de nuvarande sinnessjukvårdsläkarnas arbetstid att frigöras för terapeutiska ändamål. Vid sådant förhållande anser jag mig icke för närvarande böra tillstyrka anvisande av medel till ytterligare läkare för ifrågavarande ändamål utan förordar, att vidare erfarenhet om behovet av medicinskt utbildade arbetskrafter först avvaktas.

I anledning av medicinalstyrelsens förslag om inrättande av en extra ordinarie kontorsbiträdestjänst vid S:ta Annas sjukhus vill jag vidare erinra om att jag i samband med behandlingen av tjänsteförteckningsrevisionsförslaget förordat, att ifrågavarande sjukhus skulle erhålla en ordinarie kontors-

biträdestjänst. Vid sådant förhållande torde medicinalstyrelsens nu ifrågasvarande framställning i denna del få anses förfallen.

Styrelsens förslag om inrättande av en extra ordinarie kameralbiträdestjänst vid S:t Sigfrids sjukhus tillstyrker jag med den av tjänsteförteckningsrevisionen betingade ändringen, att medel beräknas för inrättande vid sjukhuset av en befattning som kontorist i lönegrad Eo 9.

Då enligt vad medicinalstyrelsen uppgivit goda erfarenheter erhållits av den sedan år 1939 försöksvis tillämpade anordningen med särskilda översköterskor för nattjänst samt behov av sådan personal föreligger vid flertalet sjukhus, anser jag mig böra tillstyrka, att ytterligare 5 extra ordinarie översköterskor må anställas för detta ändamål, varigenom hela antalet sådana befattningshavare skulle komma att uppgå till 10. Jämväl styrelsens förslag rörande uppdelning av tre större vårdavdelningar för kvinnliga patienter vid S:ta Maria sjukhus finner jag mig böra biträda. För ändamålet bör alltså beräknas medel till avlöning åt 2 extra ordinarie översköterskor och 6 extra ordinarie sköterskor eller kvinnliga elever.

Medicinalstyrelsen har vidare under åberopande huvudsakligen av klienteletts oroliga beskaffenhet hemställt om ytterligare utökning av personalen vid fem sjukhus med sammanlagt 1 extra ordinarie översköterska, 23 extra ordinarie skötare eller manliga elever och 12 extra ordinarie sköterskor eller kvinnliga elever. Kostnaderna för denna personal uppgå, fränsett de särskilda tilläggen, till sammanlagt omkring 100 000 kronor. Jag anser mig för närvarande icke kunna tillmötesgå styrelsens önskemål i detta hänseende i vidare mån än att jag förordar, att hälften av detta belopp eller 50 000 kronor ställes till styrelsens förfogande att användas för tillgodoseende av de mest trängande behoven av personalförstärkning för ifrågasvarande ändamål.

Den av styrelsen begärda förstärkningen med 1 extra ordinarie skötare eller manlig elev vid Sundby sjukhus samt med 1 översköterska och 1 extra ordinarie sköterska eller kvinnlig elev vid S:t Jörgens sjukhus synes mig fullt motiverad. Detsamma gäller behovet av 1 extra ordinarie förestånderska vid Källshagens sjukhus. Jag tillstyrker jämväl, att medel beräknas för en hantverkare vid Salberga sjukhus och en manlig ekonomist vid S:t Sigfrids sjukhus.

Sammanlagda kostnaden för den av mig sålunda förordade personalförstärkningen kan beräknas uppgå till i runt tal 100 000 kronor, fränsett utgifter för nu utgående tillägg.

I de likalydande motionerna *I: 369* och *II: 570* föreslås, att antalet nya ordinarie eldartzjänster utökas till 20.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Statens anstalt för fallandesjuka. För denna anstalts vidkommande har *medicinalstyrelsen* endast föreslagit en mindre utökning av den extra ordinarie sjukvårdspersonalen.

Departementschefen har anfört följande.

Rörande medicinalstyrelsens förslag om utökning av sjukvårdspersonalen med tre extra ordinarie sköterskor eller kvinnliga elever må framhållas, att enligt uppgift av överläkaren vid anstalten antalet befattningshavare inom denna personalgrupp före statens övertagande av anstalten, då arbetsveckan omfattade 54 timmar, utgjorde 54. Motsvarande antal är nu 53, ehuru arbetstiden formellt reglerats till 48 timmar per arbetsvecka, vilket rent matematiskt sett skulle motivera en utökning av denna personal till 61 befattnings-

havare. En sträng rationalisering av arbetet har måst genomföras, men personalen har likväl visat sig otillräcklig. Jag tillstyrker därför medicinalstyrelsens framställning i denna del. Jag förordar jämväl, att personalbehovet vid anstaltens överläkarexpedition och laboratorium tills vidare tillgodoses genom inrättandet av en befattning som extra ordinarie översköterska, på sätt medicinalstyrelsen föreslagit.

Medicinalstyrelsens beräkning av medelsbehovet för den nu nämnda personalförstärkningen, 10 000 kronor, föranleder ingen erinran från min sida.

Beräkning av medelsbehovet för budgetåret 1945/46.

I fråga om anslagsberäkningen för budgetåret 1945/46 anför *departementschefen* beträffande statens sinnessjukhus följande.

Medicinalstyrelsen har i sin förut omnämnda skrivelse den 31 augusti 1944 med beräkningar rörande anslagsbehovet för nästa budgetår upptagit posten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat med oförändrat belopp, 13 600 000 kronor. Vad jag här tidigare i skilda hänseenden förordat torde emellertid böra föranleda viss uppräknig av posten. Sålunda torde merbelastningen å densamma i anledning av de förändringar beträffande åtskilliga tjänster, som föreslagits i samband med tjänsteförteckningsrevisionen, enligt inom departementet verkställda beräkningar kunna uppskattas till omkring 500 000 kronor, varav cirka 400 000 kronor belöpa på överföringen av vissa ekonomistjänster till ordinarie stat. Vidare har överförandet av förut angivna antal extra ordinarie skötar-, sköterske- och eldarbefattningar till ordinarie stat av medicinalstyrelsen beräknats medföra en ytterligare stegring av utgifterna under ifrågakvarande anslagspost med omkring 1 700 000 kronor. Mot denna beräkning har jag intet att erinra. Det sammanlagda ytterligare medelsbehovet under denna anslagspost skulle således uppgå till (500 000 + 1 700 000) 2 200 000 kronor, varigenom anslagsposten skulle komma att höjas till 15 800 000 kronor. Belastningen å anslagsposten för budgetåret 1943/44 uppgick emellertid till endast omkring 12 700 000 kronor. Ehuru denna underbelastning till större delen torde vara förorsakad av ledighet för militärtjänst, är den dock så avsevärd, att en viss begränsning av det beräknade totala medelsbehovet under posten torde vara möjlig. Med hänsyn härtill förordar jag, att anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat för nästa budgetår upptages till förslagsvis 15 600 000 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde böra uppföras med oförändrat belopp, 105 000 kronor. Från denna post torde böra bestridas kostnaderna för de rättspsykiatriska undersökningarna å Gotland, vilka kunna uppskattas till omkring 1 500 kronor per år.

Vid beräkningen av posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal synes det lämpligt att utgå från det för innevarande budgetår anvisade beloppet, 9 575 000 kronor. Härtill torde läggas dels kostnaden under helt år för den av mig under avdelning IV förordade utökningen av den icke-ordinarie personalen, 100 000 kronor, dels ock kostnaden under halvt år för avlöningar och hyresersättningar åt personalen vid de rättspsykiatriska undersökningsstationerna, motsvarande ett belopp av omkring 115 000 kronor. Posten skulle sålunda höjas med sammanlagt 215 000 kronor. Å andra sidan bör posten minskas med det sammanlagda lönebelopp, som nu utgår till den extra ordinarie personal, som föreslagits överförd på ordinarie stat. För de ekonomister, som skulle erhålla de ordinarie ekonomibiträdestjänsterna, torde nämnda belopp kunna uppskattas till omkring 335 000 kronor. Den av överförandet av vissa extra ordinarie skötar-, sköterske- och eldarbefattningar till

ordinarie stat föranledda minskningen av icke-ordinarieposten har medicinalstyrelsen beräknat till omkring 1 615 000 kronor. Godtages denna beräkning, skulle posten sålunda minskas med (335 000 + 1 615 000) 1 950 000 kronor. I enlighet härmed skulle posten upptagas med (9 575 000 + 215 000 — 1 950 000) 7 840 000 kronor, vilket belopp torde böra avrundas till 7 850 000 kronor.

Posten till rörligt tillägg torde böra höjas med 45 000 kronor till 3 045 000 kronor.

I enlighet härmed skulle hela anslaget till avlöningar vid statens sinnessjukhus för nästa budgetår kunna beräknas till (15 600 000 + 105 000 + 7 850 000 + 3 045 000) 26 600 000 kronor.

Vad härefter angår kostnaderna för anskaffande av inventarier vid de rättspsykiatriska undersökningsstationerna har medicinalstyrelsen i skrivelse den 9 januari 1945 erinrat om att av det för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till utrustning av nya sinnessjukhus å 350 000 kronor ett belopp av 50 000 kronor beräknats för kostnader till inventarieutrustning i samband med vissa beredskapsåtgärder. Nämnda belopp hade emellertid icke tagits i anspråk för det därmed avsedda ändamålet och det syntes icke heller troligt, att anspråk därpå komme att göras under budgetåret 1945/46. Styrelsen ansåge därför, att ifrågakvarande belopp lämpligen kunde tagas i anspråk för anskaffande av omförmälda inventarier vid undersökningsstationerna. Häremot torde intet vara att erinra. Denna fråga torde dock i förevarande sammanhang böra underställas riksdagens prövning.

I fråga om statens anstalt för fallandesjuka anför *departementschefen* följande.

Vad jag i samband med tjänsteförteckningsrevisionen föreslagit rörande överförande till ordinarie stat av vissa extra ordinarie tjänster m. m. torde påkalla en höjning av posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med omkring 20 000 kronor till 190 000 kronor.

Häremot kan beräknas svara en minskning av posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med omkring 18 000 kronor. Å andra sidan torde denna post med hänsyn till den av mig förordade personalförstärkningen böra höjas med 10 000 kronor. Posten skulle sålunda uppgå till (150 000 — 18 000 + 10 000) 142 000 kronor.

Till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde böra avses ett oförändrat belopp av 2 400 kronor.

Posten till rörligt tillägg slutligen torde med hänsyn till nettohöjningen av övriga anslagsposter böra uppräknas till 43 600 kronor.

I enlighet härmed skulle avlöningsanslaget till statens anstalt för fallandesjuka i sin helhet uppgå till (190 000 + 2 400 + 142 000 + 43 600) 378 000 kronor.

Utskottet.

Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till revision av tjänsteförteckningen för statens sinnessjukhus och anstalt för fallandesjuka avser ej sjukvårdspersonalen. Den närmaste anledningen härtill är att 1944 års löneutredning har att ompröva löneställning och därmed sammanhängande anställningsförhållanden för statsanställda sjuksköterskor och närstående befattningshavare, distriktssköterskor samt lägre vård- och ekonomipersonal vid statliga vårdanstalter m. fl. institutioner. I anledning härav har ansetts, att med en revision av tjänsteförteckningen beträffande sjukvårdspersonalen bör anstå utom i vad avser vissa tjänstebenämningsfrågor. Utskottet har vid genom-

gången av Kungl. Maj:ts föreliggande förslag beträffande den övriga personalen funnit sig böra i huvudsak ansluta sig till vad departementschefen i olika hänseenden anfört och föreslagit.

Beträffande kontorspersonalen vid S:t Jörgens sjukhus innebär Kungl. Maj:ts förslag, att bokhållartjänsten (lönegraden A 15) indrages, att sjukhuset i stället tilldelas en kontoristtjänst i lönegraden A 9 ävensom att kanslibiträdestjänsten i lönegraden A 7 utbytes mot en kontorsbiträdestjänst i lönegraden A 4. Med hänsyn dels därtill, att vid sjukhuset enligt förslag, som jämväl framlagts i den nu ifrågavarande propositionen, skall från och med den 1 januari 1946 inrättas en rättspsykiatrisk avdelning, och dels till föreliggande om- och nybyggnadsplaner vid sjukhuset synas emellertid vissa skäl tala för att kontorsorganisationen vid sjukhuset ej inskränkes, förrän ytterligare erfarenhet vunnits angående de arbetsuppgifter, för vilka ifrågavarande befattningshavare ha att svara. Utskottet förordar därför, att de nuvarande tjänsterna som bokhållare och kanslibitråde tills vidare behållas och att med inrättande av de föreslagna kontorist- och kontorsbiträdestjänsterna får anstå.

I fråga om ekonomipersonalen ha ett flertal yrkanden om jämkningar i Kungl. Maj:ts förslag framlagts i skilda motioner. Det stora flertalet av dessa yrkanden — företrädesvis de som avse löneställningen för personalgrupper, till vilka motsvarigheter förefinnas inom andra delar av statsförvaltningen — synes vara av beskaffenhet att böra komma under bedömande av 1944 års löneutredning. De frågor, utskottet i anledning av nämnda yrkanden finner sig böra närmare beröra i detta sammanhang, avse eldartjänsterna och befattningarna såsom bagare vid Ulleråkers sjukhus.

Departementschefen har — i likhet med tjänsteförteckningssakkunniga för statens sinnessjukhus, medicinalstyrelsen och allmänna lönenämnden — ansett, att eldarna normalt böra hänföras till 5 lönegraden men att vid vissa sjukhus, där antalet eldare är relativt stort och reparationsarbeten, som eljest ankomma på hantverkare, i viss omfattning utföras av eldarna, även böra finnas eldarbefattningar i 6 lönegraden. I anslutning till detta ställningstagande föreslås, att 20 eldare hänföras till lönegraden A 6 och 94 eldare till lönegraden A 5. I motionen II: 571 föreslås att samtliga eldartjänster hänföras till den högre lönegraden. Samma förslag framställs i de likalydande motionerna I: 369 och II: 570, i vilka dock även förekommer ett alternativt yrkande av innebörd att antalet eldare i den högre lönegraden ökas till 35.

Frågan om eldarpersonalens lönegradsplacering berör ej endast statens sinnessjukhus, utan bör såsom nämnts bedömas i ett större sammanhang. Vidkommande förhållandet mellan antalet eldartjänster i 5 och 6 lönegraderna innebär Kungl. Maj:ts förslag uppflyttning av sju tjänster till den högre lönegraden. Utskottet förordar Kungl. Maj:ts förslag men anser, att frågan om antalet tjänster i 6 lönegraden framdeles bör omprövas.

I likhet med vad som föreslagits i de likalydande motionerna I: 369 och II: 570 har utskottet funnit, att tjänsterna såsom bageriförestånderska och biträdande bageriförestånderska vid Ulleråkers sjukhus böra överföras från extra ordinarie till ordinarie stat och därvid med benämningarna bageriföre-

ståndare och biträdande bageriföreståndare hänföras till lönegraderna A 6 och A 3.

Övriga i sistnämnda motioner ävensom motionen II: 571 framförda önskemål har utskottet icke funnit böra föranleda jämkning i Kungl. Maj:ts förslag.

Icke heller är utskottet berett tillstyrka yrkandet i motionen I: 370 om uppflyttning i lönegrad av en hantverkare vid S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg. I anledning av vad motionären anfört förutsätter utskottet dock, att medicinalstyrelsen tager under omprövning, huruvida den ifrågavarande tjänsten är placerad i rätt lönegrad.

Vad därefter angår frågan om inrättande av särskilda tjänster för rättspsykiatriska undersökningar har riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 239 med förslag till ändringar i sinnessjuklagen tagit ställning till organisationsfrågan i dess huvuddrag. I enlighet härmed skola nämnda undersökningar såvitt angår tilltalade på fri fot koncentreras till särskilda undersökningsstationer, förlagda till åtta statliga sinnessjukhus. Läkarpersonalen vid dessa stationer föreslås i förevarande proposition skola vara heltidsanställd, överläkaren vid psykiatriska sjukhuset i Stockholm i lönegraden Eo 28 och övriga överläkare i lönegraden Eo 27 samt förste läkare (två vid psykiatriska sjukhuset och en vid envar av Ulleråkers, Ryhovs, S:t Lars och S:t Jörgens sjukhus) i lönegraden Eo 28 samt andre läkare (två vid psykiatriska sjukhuset) i lönegraden Eo 26. Till överläkarna skall utgå hyresersättning, i Stockholm med högst 3 000 kronor och på övriga orter med högst 2 500 kronor. Den övriga heltidsanställda personalen vid undersökningsstationerna utgöres enligt förslaget av 6 socialassistenter (Eo 7), 1 kanslibiträde (Eo 7) och 9 kontorsbiträden (Eo 4). För verksamheten på Gotland föreslås ej annan ändring än en höjning av den per undersökning utgående ersättningen till undersökningsläkaren från 60 till 100 kronor. Denna personalstat har ansetts lågt beräknad, och Kungl. Maj:ts förutsättes skola äga möjlighet att med anlitan av icke-ordinarieposten i sinnessjukhusens avlöningsstat anställa det antal extra läkare och andra tillfälliga befattningshavare, som kan visa sig nödvändigt för verksamhetens behöriga upprätthållande.

I motionen II: 569 föreslås, att fem överläkartjänster placeras i lönegraden Eo 29 och återstående tre tjänster i lönegraden Eo 28 ävensom att maximitalet för hyresersättning till överläkare å annan ort än i Stockholm höjes med 200 kronor till 2 700 kronor.

Utskottet vill i denna fråga i likhet med departementschefen framhålla angelägenheten av att löneställningen för överläkarna blir sådan, att en tillfredsställande rekrytering befrämjas. Utskottet delar emellertid ej motionärernas farhågor för att ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag skulle medföra svårigheter att för ifrågavarande tjänster förvärva kompetenta läkare. Visserligen kan förutses, att de i viss mån bliva passagetjänster till bättre avlönade överläkarbefattningar. Det är emellertid ej helt uteslutet, att en sådan ordning kan innebära en fördel. Intill dess närmare erfarenhet vunnits rörande befordringsgången mellan undersökningsstationerna och sinnessjukvården är

utskottet i varje fall ej berett tillstyrka den i motionen föreslagna högre löneställningen. Jämväl i fråga om bostadsersättningsbeloppen förordar utskottet Kungl. Maj:ts förslag.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt i förevarande proposition föreslagit — beträffande bland annat överförande av 266 skötar-, 328 sköterske- och 15 eldartzjänster från extra ordinarie till ordinarie stat — har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet tillstyrker alltså ej förslaget i motionerna I: 369 och II: 570 om ordinariesättning av ytterligare 5 extra ordinarie eldartzjänster.

Vissa jämkningar i den av Kungl. Maj:t föreslagna personalförteckningen bliva erforderliga vid bifall till vad utskottet ovan anfört. Sålunda böra från övergångsstat till ordinarie stat överföras 1 bokhållare i lönegraden A 15 och 1 kanslibitråde i lönegraden A 7, i samband varmed bokhållartzjänsten bör erhålla tjänstebenenämningen assistent. Antalet å ordinarie stat uppförda assistenter i lönegraden A 15 ökas alltså från 9 till 10 och antalet kanslibitråden från 14 till 15. I samband därmed bör antalet kontorister minskas från 15 till 14 och antalet kontorsbitråden minskas från 10 till 9 samt vad den vid personalförteckningen fogade anmärkningen 1 innehåller i avseende å en kontorsbiträdestjänst utgå. Antalet å ordinarie stat uppförda bageriföreståndare bör ökas från 13 till 14 och antalet biträdande bageriföreståndare från 8 till 9. Då vidare innehavaren av den befattning såsom befallningsman i lönegraden A 10 vid S:t Lars sjukhus i Lund, vilken av Kungl. Maj:t föreslagits utbytt mot en befattning i lönegraden A 8, enligt vad utskottet erfarit av sjukhusdirektionen fått anstånd med avsked efter pensionsålderns inträde innevarande budgetår, bör en befattning som befallningsman i lönegraden A 10 uppföras å övergångsstat och en bestämmelse i anslutning härtill intagas i anmärkningen 1 till personalförteckningen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I. beträffande statens sinnessjukhus i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 369 och II: 570, i vad dessa motioner avse nämnda sjukhus, samt med avslag å motionerna I: 370, II: 569 och II: 571,

a) godkänna följande personalförteckning, att lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1945:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

I. Läkarpersonal.

	Lönegrad
15 överläkare	A 29
7 överläkare	A 28
19 förste läkare	A 28
20 överläkare	A 27
39 andre läkare	A 26

Lönegrad

II. Kontorspersonal.

8 sjukhusintendenter	A 26
9 sjukhusintendenter	A 24
7 sjukhusintendenter	A 21
8 assistenter	A 17
10 assistenter	A 15
8 kassörer	A 14
16 kassörer	A 12
14 kontorister	A 9
15 kanslibiträden	A 7
9 kontorsbiträden	A 4

III. Sjukvårdspersonal.

21 förste uppsyningsmän	A 14
33 första föreståndarinnor	A 12
17 uppsyningsmän	A 10
159 överskötare	A 8
43 föreståndarinnor	A 7
1 390 skötare	A 6
371 översköterskor	A 6
1 648 sköterskor	A 3

IV. Ekonomipersonal.

Maskin- och eldarpersonal.

17 maskinmästare	A 15
6 maskinmästare	A 13
19 maskinister	A 11
27 maskinister	A 9
20 eldare	A 6
107 eldare	A 5

Personal i verkstäder och arbetssalar.

59 hantverksföreståndare	A 10
101 hantverksföreståndare	A 8
25 slöjdföreståndare	A 8
107 hantverkare	A 6
43 sömmerskor eller väverskor	A 3

Personal i kök, bageri och tvätt.

8 köksföreståndare	A 10
10 köksföreståndare	A 8
17 tvättföreståndare	A 7
6 köksföreståndare	A 6
14 bageriföreståndare	A 6
18 biträdande köksföreståndare	A 5

	Lönegrad
6 tvättföreståndare	A 4
9 biträdande bageriföreståndare	A 3
17 biträdande tvättföreståndare	A 3

Personal i trädgård och jordbruk.

6 befallningsmän	A 10
18 trädgårdsmästare	A 10
7 befallningsmän	A 8
5 trädgårdsmästare	A 8
8 föreståndare för djurstall	A 6
8 föreståndare för djurstall	A 5

Övrig personal.

16 förrådsförmän	A 7
8 vaktmästare	A 6
23 yttre nattvakter	A 6
107 förste ekonomibiträden	A 5
46 ekonomibiträden	A 2

Tjänstemän å övergångsstat.

2 bokhållare	A 15
1 befallningsman	A 10
1 trädgårdsmästare	A 10
1 köksföreståndarska av 1:a klass	A 7
1 tvättföreståndarska av 1:a klass	A 6
5 chaufförer	A 6
12 post- och stadsbud	A 6

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

15 andre läkare	Eo 26
-----------------------	-------

Anm. 1: Av de å ordinarie stat upptagna tjänsterna skola tre assistenttjänster (A 17), en köksföreståndartjänst (A 6), en tvättföreståndartjänst (A 4), en befallningsmanstjänst (A 8), en trädgårdsmästartjänst (A 8) samt sju förste ekonomibiträdestjänster (A 5) hållas obesatta, så länge de tjänstemän å övergångsstat kvarstå i tjänst, vilka enligt beslut av 1945 års riksdag skola ersättas av innehavare av förstnämnda tjänster.

Anm. 2: Antalet ordinarie befattningshavare såsom skötare, sköterskor och äldre må överstiga det i förteckningen angivna antalet för dessa befattningshavargrupper under förutsättning, att för varje grupp motsvarande antal ordinarie befattningar hållas obesatt vid statens anstalt för fallandesjuka.

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att från och med den 1 januari 1946 komplettera personalförteckningen med följande extra ordinarie befattningar i högre lönegrad än 20, nämligen

1 överläkare	Eo 28
6 förste läkare	Eo 28
7 överläkare	Eo 27
2 andre läkare	Eo 26

c) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas under budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 15 600 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 105 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 7 850 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3 045 000
<hr/>	
Summa förslagsanslag	kronor 26 600 000

d) till *Statens sinnessjukhus: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 26 600 000 kronor;

II. beträffande statens anstalt för fallandesjuka med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 369 och II: 570, i den del de ej behandlats under I. ovan,

a) godkänna följande personalförteckning, att lända till efter rättelse från och med den 1 juli 1945:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

	Lönegrad
<i>I. Läkarpersonal.</i>	
1 överläkare	A 28
<i>II. Lärarpersonal.</i>	
6 lärarinnor	A 11
2 lärarinnor i kvinnlig slöjd	A 11
1 slöjdlärare	A 10
<i>III. Kontorspersonal.</i>	
1 sjukhusintendent	A 21
1 kassör	A 12
1 kontorsbiträde	A 4
<i>IV. Sjukvårdspersonal.</i>	
1 första föreståndarinna	A 12
1 föreståndarinna	A 7
3 skötare	A 6
5 översköterskor	A 6
20 sköterskor	A 3
<i>V. Ekonomipersonal.</i>	
1 maskinist	A 11
1 trädgårdsmästare	A 10
1 befallningsman	A 8

	Lönegrad
1 hantverkare	A 6
1 köksföreståndare	A 6
2 eldare	A 5
2 förste ekonomibiträden	A 5
1 tvättföreståndare	A 4
4 sömmerskor eller väverskor	A 3
5 ekonomibiträden	A 2;

Anm.: Antalet ordinarie befattningshavare såsom skötare, sköterskor och eldare må överstiga det i förteckningen angivna antalet för dessa befattningshavargrupper under förutsättning, att för varje grupp motsvarande antal ordinarie befattningar hålles obesatt vid statens sinnessjukhus.

b) godkänna följande avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 190 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 2 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 142 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 43 600
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 378 000	

c) till *Statens anstalt för fallandesjuka*: Avlöningar för budgetåret 1945/46 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 378 000 kronor.

Stockholm den 15 juni 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Lindström, Sven Larsson, Bäcklund, Karl Andersson, Mannerskantz, Heiding, Carlström, Gustaf Ivar Anderson, Emil Petersson* och *Gustav Emil Andersson*; samt från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Stockholm, *Ward, Petterson* i Dahl, *Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Staxäng, Lindholm, fru Alvé*n, herrar *Boman* i Kieryd, *Petterson* i Degerfors, *Johansson* i Mysinge och *Birke*.